

Hur återfår Guds Ord sin auktoritet i vår kyrka?

Att ha något eller någon som auktoritet innebär att man utan föregående diskussion eller förhandling tillerkänner den instansen eller personen rätten att normera ens eget tänkande och handlande. Följaktligen är man djupt intresserad av att veta vad auktoriteten vill och säger, och vill ta emot det som rättesnöre och måttstock för sitt liv.

Ett välkänt exempel på denna hållning är relationen mellan Jesus och hans lärjungar. För dem är han en uppenbarelse från Gud och det är en nåd att få följa honom och göra det han vill. Nästa och alla följande generationer av efterföljare ser Jesu apostlar som kyrkans grund och de skrifter som har sin rot i dem som fortsättningen av Guds uppenbarelse. Därför är Skriften normerande i alla tider, och alla de reformationer, väckelser och förnyelserörelser som kyrkan så väl behöver har, som påvliga bibelkommissionen påpekade 1994, varit starkt beroende av Bibeln.

Ser vi på vår kyrka idag är det inte så. Bibeln uppfattas inte längre som Guds ord, ibland inte ens av sina vigda tjänare. Dess auktoritet har då sjunkit ner till att vara ett liturgiskt affektionsvärde, dvs. bibeltexter föreläses i gudstjänster för att det är tradition att göra så och för att det känns riktigt. Men hur använder vi gudsordet? Att något som Bibeln, eller prästen utifrån Bibeln, säger skulle ha makt eller rätt att ändra något i verkliga livet, i mitt eller församlingens liv eller i kyrkans tro och praxis – det är en så ovan och fjärran tanke att den knappt finns på kartan.

När våra biskopar bloggar eller svarar på massmedias frågor uppfattas de knappast av kyrkans folk som självklara auktoriteter utan som privattyckare. Predikar en präst är han främst en medmänniska, med i bästa fall tänkvärda men i varje fall egna synpunkter på vardagliga livsfrågor, som hur man hanterar stress och låg självuppfattning. Men talar på Guds vägnar till åhörarens frälsning, det gör han inte! Det finns ingen läroämbetets auktoritet, vare sig på hela kyrkans nivå eller på församlingsgudstjänstens nivå.

Samma sak gäller förresten kyrkans tradition, hennes föregående tvåtusen år av liv, reflexion, bön och läroavgöranden; de har intresse enbart för historienördar, men är inte på minsta vis normerande. I domkapitelsavgöranden och kyrkomötesbeslut finns sällan argumentation med hänvisningar till bibel eller bekännelseskriterier, eller någon uppenbar vilja att ställa sig under Ordets ledning.

Vad är då lösningen på problemet, hur ser vår tids reformation ut? Det första svaret på frågan om hur Guds Ord ska återfå sin auktoritet ligger och måste ligga hos oss själva. Vi själva – vare sig vi är gräsrotter eller toppvippor – måste behandla det Gud säger som vår egen främsta normgivare. Det handlar om att låta Bibeln bli viktig i ens eget liv och öppna sitt innersta för Guds Ande, även om ingen annan gör det. Det är först då samma sak kan börja ske i församlingens liv, i prästernas arbete, i kyrkans tänkande och spiritualitet och beslutsprocesser.

Lösningen består alltså inte i att höga företrädare utan inre auktoritet uttalar sig oftare i lärofrågor, ty – för att citera SPT nr 20/2012– »en kyrka i inre förfall ska inte syssla med läroformulering utan föregående omvändelse». Däremot vill vi ha biskopar som i vad de säger bemödar sig mer om biblisk substans och bekännelsestrohet än om vad som är dagens allmänna meningar, präster som brinner för att undervisa och vägleda i Guds Ord, och församlingar som tycker det är viktigt att tillsammans studera kyrkans tro och bekännelse och tar vuxna människors frågor om den kristna tron på allvar.

Nacka församling får bygga moské

Stockholms domkapitel svarade 21 maj Nej på Anders Lundbergs begäran om beslutsprövning av Nacka församlings beslut att vara med och bilda en insamlingsstiftelse för att bygga en moské i Fisksätra (se SPT 11/2014). Lundberg menade att moskébygge ligger utanför församlingens kompetens och uppgift, eftersom det innebär aktivt stöd till en från kristen tro avvikande religions gudstjänster.

Domkapitlet ansluter sig som väntat till Nacka församlings majoritetsuppfattning att beslutet låg inom församlingens kompetens. Slutklämmen i den långa utredningen lyder:

»[Det] förblir ett tydligt uppdrag för Svenska kyrkan att lyhört och respektfullt ge rum för kontinuerliga möten med människor av annan tro, utan att ge avkall på den egna tron på en treenig Gud och på Jesus Kristus som sann Gud och sann människa. Denna dimension av Svenska kyrkans arbete ryms väl inom uppgiften att bedriva mission i betydelsen av att se 'den andre' som en partner och inte som ett 'objekt'. Att skapa förutsättningar för en sådan dialog, för varaktiga tillitsförhållanden, för möjligheter att få dela tron och komma samman inför Gud kan också innebära att bidra till konkreta, rumsliga möjligheter att respektfullt leva sida vid sida.»

Domkapitlet når alltså denna slutsats genom att först tänja ut begreppet »mission» till det yttersta, så att det blir liktydigt med att erkänna att det finns inneboende värden och visdom i andra religioner, och att »äkta» mission därför är något man gör tillsammans med den icke-kristne partnern. Vidare låter man religionsdialog och mission glida ihop till ett, då man genomgående uppfattar religionsdialogen och samarbetet med andra religioner, exv. i Sveriges interreligiösa råd, som ett fullgörande av församlingens missionsuppgift. Sist beskrivs moskébygget som att bara skapa förutsättningar för en sådan dialog och för att respektfullt leva sida vid sida. Man låtsas inte om att en moské byggs för bön och gudstjänst, fokuserad på en helig skrift som skarpt motsäger kyrkans Bibel och tro när det gäller vem Gud och Jesus är – den är inte till för att kristna ska »få dela tron och komma samman inför Gud» tillsammans med muslimer. Och kan inte kristna och muslimer i Fisksätra respektfullt leva sida vid sida förrän där står en moské också?

Detta smakar tyvärr mer advokatyrt än argumentation. I domkapitlets sju sidor långa argumentation finns inte ett enda bibelcitat eller försök att förankra påståendena om mission i Bibeln. Domkapitlets syn på mission går bara inte att få ihop med Nya testamentet och dess unisona uppfattning om Jesu unika roll i människosläktets frälsning. Där finns inte andra separata frälsningsvägar. Om muslimer och andra religioners tillhöriga blir frälsta till evig gemenskap med Gud – det får vi lämna i Guds händer –, då sker också det genom Jesus Kristus, den ende Frälsaren. En mission utan Jesus utan Jesus i centrum är inte en kristen mission.